

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 4684/23
18.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ане Поповић, председника већа, Александра Ивановића и Марине Кларић Живковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дарко Петричић, адвокат из Београда, улица Петра Лековића бр. 34/14, против туженог “НИС” а.д. Нови Сад, улица Народног фронта бр. 12, пословно седиште у Новом Београду, улица Милентија Поповића бр. 1, ради поништаја решења и реинтеграције, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П1 337/22 од 08.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 18.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П1 337/22 од 08.02.2023. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 337/22 од 08.02.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се као незаконито поништи решење туженог бр. НМ 064500/ХР-РЕ/ОТК/411 од 23.05.2019. године, као неоснован. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да га врати на рад. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу који се односи на накнаду трошкова парничног поступка у износу од 123.000,00 динара, заједно са законском затезном каматом од дана када се стекну услови за извршење пресуде, као неоснован.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавио тужилац, побијајући је

из свих законом прописаних разлога, са предлогом као у жалби.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде у ожалбеном делу, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 ЗПП, Апелациони суд у Београду је нашао да жалба тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које повреде другостепени суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка које би утицале на њену правилност или законитост.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац је са туженим на основу Уговора о раду 05-83-06 дана 01.06.2006. године са III степеном стручне спреме засновао радни однос на неодређено време код туженог, а по основу Уговора о раду бр. 082-367 закљученим са ЈП “НИС” Нафтна индустрија Србије 2002. године тужилац је привремено обављао послове продавца на бензиској станици у ПО Бензиска станица Београд. Такође је утврђено да је Анексом бр. 9 истог уговора о раду, који је закључен између странака дана 17.09.2012. године, тужилац био распоређен за обављање послова “продавца – касира” у Регионалном центру Централна Србија – Дирекција за малопродајну продају блок промет, да је Анексом бр. 10 уговора о раду, који је закључен између тужиоца и туженог дана 13.11.2012. године, био распоређен за обављање послова “точилац горива” у Регионалном центру Централне Србије – Дирекција за малопродају блок промет, као и да је тужилац Анексом бр. 11 уговора о раду, који је заведен под бр. 07-12-1/2/65/175 и закључен дана 15.01.2013. године, распоређен на послове радног места “референта за административну и техничку подршку” у Одељењу за административно-техничка питања блок промет, Службе за административно-техничка питања и односе са запосленима, који анекс се примењивао од 30.01.2013. године. Тужиоцу је уговор о раду отказан док је обављао послове продавца – касира на БС ..., а из разлога што је формирао два ПДВ (готовинска) рачуна за купце на основу претходно одштампаних фискалних исечака дана 11.10.2012. године на вредност од 6.317,00 динара и дана 12.10.2012. године на вредност од 4.801,72 динара, при чему ни фискалне исечке нити готовинске рачуне није издао купцу, па му је стављено на терет да је учинио повреду радне обавезе из члана 71 став 1 тачка 2, те тачке 17 Колективног уговора туженог. Правноснажном пресудом Трећег основног суда у Београду П1 1069/16 од 18.12.2017. године као незаконито поништено је решење овде туженог бр. 07-9-3-6-43 од 27.02.2013. године, којим је тужиоцу отказан Уговор о раду бр. 05-83-06 од 01.06.2006. године и пратећи анекси, те је тужени обавезан да га врати на рад. У поступку извршења ове пресуде, тужени је пуномоћнику тужиоца упутио позив дана 25.04.2019. године којим се обавештава да је “НИС” а.д. спреман да добровољно изврши пресуду Трећег основног суда у Београду П1 1069/16 од 18.12.2017. године, те да се тужилац позива у пословне просторије дана 30.04.2019. године у 15,00 часова ради извршења судске одлуке суда за враћање на рад. Даље, утврђено је да је радно место на ком је тужилац био распоређен у време када му је отказан уговор о раду укинута 122. Изменом и допуном Правилника о организацији и систематизацији послова од 14.05.2013. године, а услед промена у организацији пословања и систематизацији послова туженог, а који се по редовном току ствари десио у привредном друштву у временском периоду од 6 година, колико је трајао поступак до

правноснажног окончања судског поступка. У циљу поступања по правноснажној пресуди, тужени је тужиоцу Анексом бр. 12 понудио друго радно место систематизовано 676. Изменом и допуном Правилника о организацији и систематизацији послова бр. НМ 061000/ИН-СИ/10 од 24.05.2018. године. У питању је радно место “оператер за пуњење боца” у Служби за складиштење пунионица боца ТНГ Београд са предвиђеном стручном спремом КВ/ССС, степен III/IV, све завршене средње школе уз једну годину радног искуства, с тим да је у колони “посебни услови за ово радно место” наведено “повећани ризик”. Разлози за премештај на друго радно место су детаљно и таксативно наведени у обавештењу бр. НМ-064500/ХР-АН/1400-1 од 30.04.2019. године и представљају измену уговорених услова рада и исти су морали бити спроведени закључењем анекса уговора о раду, јер се распоређивање не може вршити решењем као једностраним правним актом, нити се услови рада запосленог и регулисање његових права и одговорности могу утврђивати једностраним правним актом, већ анексом, као актом којим се уређује овај двостранообавезни и теретни уговорни однос, којим се даље регулише садржина узајамних обавеза странака. Ценећи садржај обавештења са образложењем разлога за закључење анекса уговора о раду, утврђено је да је истим тужиоцу од стране туженог, на основу чланова 171 тачка 1, 2, 5 и 6 и члана 172 Закона о раду, члана 7 Колективног уговора од 03.03.2017. године и Правилника о организацији и систематизацији послова “НИС” а.д. Нови Сад од 23.11.2012. године, са изменама и допунама, учињена понуда за закључење анекса уговора о раду бр. 05-83-06 од 01.06.2006. године. Тужиоцу је понуђено распоређивање на послове оператера за пуњење боца, дивизија Down Stream, блок промет, Сектор за управљање складиштима, Служба за складиштење, складиште ТНГ Београд/пунионица боца ТНГ Београд, са основном бруто зарадом у износу од 48.600,00 динара. Као разлог за закључење анекса уговора између осталог, наведено је да је пресудом Трећег основног суда у Београду П1 1069/16 од 18.12.2017. године поништено решење о отказу уговора о раду и наложено туженом да тужиоца врати на рад, ради измене износа зараде, због усклађивања исте са зарадом која је предвиђена на пословима на које се запослени распоређује, ради усклађивања одредаба уговора о раду са одредбама колективног уговора, те ради дефинисања права и обавеза запосленог и послодавца у вези са безбедношћу и здрављем на раду, у складу са интерним актима послодавца. Такође, тужени је навео и рок у коме тужилац треба да се изјасни, 8 радних дана од дана достављања, правне последице које могу да настану не потписивањем анекса уговора, као и да у случају потписивања анекса у остављеном року задржава право да пред надлежним судом оспорава законитост истог. Из Анекса бр. 12 уговора о раду, који је тужиоцу достављен у прилогу обавештења, утврђено је да се мења члан 1 основног уговора о раду који сада гласи: “Запослени ће обављати послове оператера за пуњење боца дивизија Down Stream, блок промет, Сектор за управљање складиштима, Служба за складиштење, складиштење ТНГ Београд, пунионица боца ТНГ Београд. Члан 2 основног уговора мења се тако што ће тужилац обављати послове у Београду, Новом Београду, те да је обавезан да између осталог поштује одредбе, стандарде и упутства друштва у вези са безбедношћу и здрављем на раду БЗР индустријском безбедношћу и заштитом од пожара ЗОБ као и заштитом животне средине; да наменски користи средства за личну и колективну заштиту, да правовремено учествује на обукама и провери знања из HSE и обукама за пружање прве помоћи и да одмах након заснивања радног односа или промене радног места овлада потребним вештинама и знањима тј. савлада HSE обуке предвиђене планом обучавања за његовог радно место, уколико

ради на месту са повећаним ризиком обави лекарски преглед на који га је друштво упутило и у случају потврђене способности обавља послове предвиђене описом за наведено радно место. Даље, чланом 6 анекса одређено је основна бруто зарада у износу од 48.600,00 динара за пуно радно време и стандардни радни учинак који се се исплаћује једном месечно и то до 4. радног дана у месецу који следи месецу за који се врши исплата, а чланом 26 одређено је да ће се овај анекс примењивати почев од 15.05.2019. године.

Тужилац у остављеном року није одговорио на понуду, чиме је одбио закључење понуђеног анекса па је тужени донео овде оспорено решење, с позивом на одредбу члана 179 став 5 тачка 2 Закона о раду. Одређено је да радни однос тужиоцу престаје даном достављања решења. У образложењу решења између осталог стоји да су обавештења и анекс тужиоцу понуђени ради поступања у складу са пресудом Трећег основног суда у Београду од 18.12.2017. године којом се туженом налаже да тужиоца врати на рад, да је тужени поступајући у складу са наведеним тужиоцу понудио закључење анекс уговора о раду у складу са чланом 171 став 1 тачка 1, 2 5 и 6 Закона о раду ради премештаја на друге одговарајуће послове, премештај у друго место рада и измене зараде због усклађивања исте са зарадом која је предвиђена за послове за које се распоређује и ради дефинисања права и обавеза запосленог и послодавца у вези са безбедношћу и здрављем на раду у складу са интерним актима послодавца, те да је у обавештењу наведено да је тужилац дужан да у року од 8 радних дана потпише примерке анекса уговора о раду као и правне последице које могу да настану не потписивањем анекса уговора. Даље стоји да је тужиоцу претметним анексом број 12 уговора о раду број 05-8 ТНГ Београд, понуђено обављање послова оператера за пуњење боца дивизија Down Stream, блок промет, Сектор за управљање складиштима, Служба за складиштење, складиштење ТНГ Београд, пунионица боца ТНГ Београд, а у складу са чланом 171 став 1 тачка 1 Закона о раду, да имајући у виду наведено и да тужилац туженом није доставио потписан анекс уговора о раду у законском року, сматра се да је одбио закључење истог и да су се у складу са чланом 172 став 4 Закона о раду стекли услови да му престане радни однос, да је и чланом 21 став 3 тачка 6 и 7 уговора о раду број 05-83/06 предвиђено да му се може откажати овај уговор ако одбије закључење уговора о раду ради премештаја на други одговарајући посао, у друго место рада код истог послодавца или у вези са утврђивањем новчаног износа основне зараде или елемената за утврђивање радног учинка. На крају образложења закључено је да тужилац није у законском року доставио потписан анекс уговора о раду чиме се сматра да је одбио закључење истог и да су се стекли услови да му престане радни однос.

Доносећи ожалбену пресуду првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право када је донео одлуку као у изреци ожалбене пресуде дајући за своју одлуку довољне и јасне разлоге које у битном прихвата и овај суд у поступку жалбене контроле.

Одредбом члана 179 став 5 тачка 2 Закона о раду, прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца и то ако запослени одбије закључења анекса уговора у смислу члана 171 став 1 тачка 1 - 5 овог закона.

Одредбом члана 171 став 1 тачка 1, 2, 3, 5 Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом понудити измену уговорених услова рада односно анекс уговора о раду ради премештаја на други одговарајући посао због потребе процеса и организације рада; ради премештаја у друго место рада код истог послодавца у складу са чланом 173 овог закона; ради упућивања на рад на одговарајући посао код другог послодавца у складу са чланом 174 овог закона; ради промене елемената за утврђивање основне зараде, радног учинка, накнаде зараде, увећане зараде и других примања запосленог који су садржани у уговору о раду у складу са чланом 33 став 1 тачка 11 овог закона. Ставом 2 истог члана прописано је да се одговарајућим послом у смислу става 1 тачка 1 и 3 овог члана сматра посао за чије обављање се захтева иста врста и степен стручне спреме који су утврђени уговором о раду.

Одредбом члана 172 Закона о раду прописано је да је уз анекс уговора о раду послодавац дужан да запосленом достави писмено обавештење које садржи разлоге за понуђени анекс уговора, рок у коме запослени треба да се изјасни који не може бити краћи од 8 радних дана и правне последице које могу да настану не потписивањем анекса уговора. Ако запослени потпише анекс уговора о остављеном року задржава право да пред надлежним судом оспорава законитост тог анекса. Запослени који одбије понуду анекса уговора у остављеном року, задржава право да у судском поступку поводом отказ уговора о раду, у смислу члана 179 став 5 тачка 2 овог закона оспорава законитост анекса уговора. Сматра се да је запослени одбио понуду анекса уговора ако не потпише анекс уговора у року из става 1 овог члана.

Поштујући наведене одредбе закона, а код чињеница несумњиво утврђених у првостепеном поступку да је тужени тужиоцу упутио позив 25.04.2019. године којим се обавештава да је спреман да добровољно изврши пресуду Трећег основног суда у Београду П1 број 1069/16 од 18.12.2017. године, да се тужилац позива у пословне просторије дана 30.04.2019. у 15 часова ради извршења одлуке суда за враћање на рад, да је тужиоцу понуђено радно место за чије обављање је предвиђен исти степен стручне спреме који је утврђен основним уговором о раду, (трећи степен стручне спреме), да је понуда садржала дефинисање права и обавеза у вези са безбедношћу и здрављем на раду у складу са интерним актима послодавца, а сам анекс је предвиђао да тужилац праворемено учествује на обукама и провери знања из HSE и обукама за пружање прве помоћи и да одмах након заснивања радног односа или промене радног места овлада потребним вештинама и знањима тј. савлада HSE обуке предвиђене планом обучавања за његовог радно место, да уколико ради на месту са повећаним ризиком, обави лекарски преглед на који га је друштво упутило и у случају потврђене способности обавља послове предвиђене описом за наведено радно место, а да тужилац у остављеном року није одговорио на понуду, чиме је одбио закључење понуђеног анекса, то је по налажењу другостепеног суда законито решење туженог број НМ 064500/X-РЕОТК 411 од 23.05.2019. године, јер је донето правилним позивом на одредбу члана 179 став 5 тачка 2 Закона о раду. Због наведеног ожалбена пресуда је потврђена у ставу првом изреке.

Неоснован је навод жалбе тужиоца да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, обзиром да је изрека

пресуде разумљива и не противречи разлозима наведеним у образложењу.

Основани су наводи жалбе тужиоца којима се указује да су послови које је тужени понудио тужиоцу да обавља “послови са повећаним ризиком” који представљају опасност по здравље, али другостепени суд налази да тужилац није имао оправдани разлог да одбије закључења понуђеног анекса јер је понуђено радно место тужиоцу које је имало ознаку "повећани ризик" претпостављало претходну обуку коју би тужилац похађао и тек након провере стручности и оспособљености би могао да ступи и почне са обављањем послова понуђеног радног места, а што произилази и из Упутства о процени техничке компетентности и планирања интерних техничких обука које је тужени током првостепеног поступка доставио.

С тим у вези нису основани наводи жалбе тужиоца да су без утицаја докази које је тужени током поступка доставио - Упутство туженог о процени техничке компетентности и планирање интерних техничких обука (верзија 2.0 од 28.12.2018. године), јер је сврха овог Упутства да дефинише све активности које се спроводе приликом планирања и реализације интерних техничких обука које би похађао и тужилац да је прихватио да потпише анекс бр. 12 и на истим обукама био оспособљен за безбедан и самосталан рад на радном месту оператера за пуњење боца.

Осталим наводима жалбе се не доводи у сумњу правилност ожалбене пресуде, јер су исти већ били предмет правилне оцене првостепеног суда, па их овај суд посебно не образлаже.

Имајући у виду акцесорни карактер захтева за враћање на рад потврђена је и одлука из става другог изреке.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153 и 154 ЗПП.

Захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен је као неоснован јер није успео у поступку по изјављеној жалби.

Из изложених разлога, применом одредбе члана 390 и 165 ЗПП, (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...18/20), одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Ана Поповић с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**